

**PRAVILNIK HRVATSKOG
GEOLOŠKOG INSTITUTA
O USTROJU I PROVEDBI MJERA
ZAŠTITE OD IONIZIRAJUĆEG
ZRAČENJA**

Temeđem članka 33. Zakona o zaštiti od ionizirajućeg zračenja i sigurnosti izvora ionizirajućeg zračenja (NN br. 141/13 i 39/15) (dalje u tekstu: Zakon), odredbi Pravilnika o uvjetima i mjerama zaštite od ionizirajućeg zračenja za obavljanje djelatnosti s električnim uređajim koji proizvode ionizirajuće zračenje (NN br. 41/13), članka 13. Pravilnika o odobrenjima i dozvolama za uporabu i promet izvora ionizirajućeg zračenje (NN br. 71/12 i 89/13) te članka 21. Statuta Hrvatskog geološkog instituta: urbroj: 2254/14 od 28. siječnja 2014. godine Upravno vijeće Hrvatskog geološkog instituta, Zagreb, Sachsova 2, na 5. sjednici održanoj 09. veljače 2017. godine donijelo je

PRAVILNIK HRVATSKOG GEOLOŠKOG INSTITUTA O USTROJU I PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA

I. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Članak 1.

Hrvatski Geološki Institut ima sljedeće ustrojstvene jedinice:

- Zavod za geologiju,
- Zavod za hidrogeologiju i inženjersku geologiju,
- Zavod za mineralne sirovine
- Geološka služba i
- Stručne službe.

II. DJELATNOST S IZVORIMA IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJE

Članak 2.

U okviru svoje djelatnosti obavljaju se sljedeći poslovi s rendgenskim uređajima:

- Ispitivanje građe tvari uporabom rendgenskih uređaja

III. OSOBA ODGOVORNA ZA ZAŠTITU OD IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA

Članak 3.

Hrvatski Geološki Institut je obvezan organizirati sustav za učinkovito provođenje mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja, te u skladu sa Zakonom imenuje osobu odgovornu za zaštitu od ionizirajućeg zračenja.

Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja mora imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij te mora obnavljati znanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti svakih pet godina.

Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja obvezna je provoditi mjere propisane Zakonom, a naročito:

- skrbiti o provedbi i primjeni odredbi o zaštiti od ionizirajućeg zračenja utvrđenih ovim Pravilnikom, te drugim važećim propisima;
- skrbiti o stručnoj sposobnosti radnika, koji rukuju izvorima ionizirajućeg zračenja, za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja i primjeni mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja te obnovi znanja;
- organizirati provedbu zaštitnih mjera u slučaju izvanrednog događaja;
- osigurati upoznavanje radnika koji rukuju rendgenskim uređajima, koji prvi put započinju rad s rendgenskim uređajima s rizicima vezanim uz djelatnost koja se obavlja uporabom rendgenskih uređaja. Rizik je opisan u Analizi rizika Hrvatskog Geološkog Instituta. S navedenom analizom rizika moraju se upoznati svi novi radnici koji rukuju rendgenskim uređajima o čemu će oni dati svoju pisanu izjavu.
- voditi evidenciju o rendgenskim uređajima i skrbiti o ispitivanju rendgenskih uređaja u propisanim rokovima;
- nazočiti inspekcijskom nadzoru i očitovati se na nalaz inspektora,
- zabraniti rad s uređajima koji su neispravni ili koji uzrokuju prekomjerno ozračenje;
- skrbiti o provedbi rješenja nadležnih tijela i ustanova, te preporuka ovlaštenog stručnog tehničkog servisa;
- bilježiti podatke o vanjskim izloženim radnicima, a koji su regulirani propisima Republike Hrvatske iz područja radiološke sigurnosti.

IV. UVJETI KOJE MORAJU ZADOVOLJITI RADNICI KOJI RUKUJU IZVORIMA IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA, A NISU IZLOŽENI RADNICI

Članak 4.

Osobe koje rukuju rendgenskim uređajima za ispitivanje građe tvari se smatraju radnicima koji rukuju rendgenskim uređajima, ali nisu izloženi radnici. Navedene osobe moraju imati posebno stručno obrazovanje o primjeni mjera radiološke sigurnosti (koje moraju redovito obnavljati) o čemu moraju imati pisani dokaz te posebno stručno obrazovanje za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja o čemu moraju imati pisani dokaz.

S rendgenskim uređajima ne smiju raditi osobe mlađe od 18 godina i osobe koje boluju od bolesti navedenih u pravilniku kojim su propisani zdravstveni uvjeti izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućeg zračenja.

V. OBVEZE I ODGOVORNOSTI RADNIKA KOJI RUKUJU IZVORIMA IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA, ALI NISU IZLOŽENI RADNICI

Članak 5.

Radnici koji rukuju rendgenskim uređajima obvezni su posao obavljati tako da ne dovode u opasnost život i zdravlje suradnika i svoj osobno.

S obzirom da je rendgenski uređaj za ispitivanje građe tvari vrsta rendgenskog uređaja kod kojeg je područje izloženosti ograničeno kućištem samog uređaja, radnici ne moraju biti opskrbljeni zaštitnim sredstvima i ostalom potrebnom zaštitnom opremom za rad s rendgenskim uređajima.

VI. POSTUPCI KOJIM SE O ZDRAVSTVENOM RIZIKU VEZANOM UZ RAD S IZVORIMA IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA INFORMIRAJU IZLOŽENI RADNICI

Članak 6.

Rizik vezan uz rad s rendgenskim uređajima za ispitivanje građe tvari je opisan u Analizi rizika Hrvatskog Geološkog Instituta. S navedenom analizom rizika se moraju upoznati svi radnici Hrvatskog Geološkog Instituta koji rukuju rendgenskim uređajem o čemu će oni dati svoju pisano izjavu. Pisana izjava o upoznavanju s Analizom rizika Hrvatskog Geološkog Instituta je u prilogu ovog Pravilnika.

Radnici koji rukuju s rendgenskim uređajima o zdravstvenim rizicima vezanim uz rad s rendgenskim uređajem za ispitivanje građe tvari su informirani tijekom posebnog stručnog obrazovanja o primjeni mjera radiološke sigurnosti.

VII. UVJETI UPORABE RENDGENSKIM UREĐAJA ZA ISPITIVANJE GRAĐE TVARI

Članak 7.

Prostorija u kojoj se koristi rendgenski uređaj ne mora zadovoljavati posebne uvjete glede prostora prema pravilniku koji regulira uvjete za projektiranje, gradnju te uklanjanje građevina u kojima su smješteni izvori ionizirajućeg zračenja ili se obavljaju djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja, jer je kod rendgenskog uređaja za ispitivanje građe tvari, a koji se koristi Hrvatskom Geološkom Institutu, područje izloženosti ograničeno kućištem samog uređaja.

Prije početka uporabe rendgenskog uređaja, za isti je potrebno ishoditi dozvolu za uporabu koju na temelju izvješća ovlaštenog stručnog tehničkog servisa izdaje Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost.

Dozvolu za uporabu potrebno je obnoviti svakih 12 mjeseci, a nakon periodičkog (redovitog godišnjeg) pregleda kojeg obavlja djelatnik ovlaštenog stručnog tehničkog servisa.

Dozvola za uporabu prestaje važiti ako se na rendgenskom uređaju obave značajniji popravci, preinake ili zamjena dijelova kojima se može bitno utjecati na promjenu uvjeta proizvodnje ionizirajućeg zračenja (rendgenska cijev, generator i sl.), nakon demontiranja i ponovnog montiranja (ugradnje). U tom slučaju potrebno je zatražiti novu dozvolu za uporabu.

Dozvolu za uporabu rendgenskog uređaja koji se koristi potrebno je dati na uvid radniku koji s navedenim uređajem rukuje, tako da mu je razvidno da uređaj udovoljava uvjetima zaštite od ionizirajućeg zračenja sukladno važećim propisima.

U prostoru gdje se nalazi rendgenski uređaj moraju biti istaknute upute za rad s rendgenskim uređajem. S navedenim uputama moraju se upoznati svi radnici koji rukuju rendgenskim uređajem o čemu će oni dati svoju pisanu izjavu. Ta pisana izjava je u prilogu ovog Pravilnika.

VIII. MJERE ZAŠTITE OD IONIZIRAJUĆEG ZRAČENJA KOJE JE POTREBNO PODUZIMATI I NAČIN NJIHOVOG PROVOĐENJA

Članak 8.

Upravljanje rendgenskim uređajem za ispitivanje građe tvari se vrši uporabom računala koje se nalazi u prostoriji u kojoj je smješten rendgenski uređaj.

Radnik koji radi s rendgenskim uređajem za ispitivanje građe tvari je obvezan upoznati osobu odgovornu za zaštitu od ionizirajućeg zračenja s opaženim nedostacima i kvarovima na uređaju, opremi i priboru za rad, te na zaštitnim sredstvima, koja bi mogla njemu, suradnicima i ljudima okolo izvora zračenja ugroziti život. Osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja je dalje dužna o svemu izvestiti Odgovornu osobu Hrvatskog Geološkog Instituta i postupiti sukladno svojim ovlastima.

Radnik koji radi s rendgenskim uređajem ima pravo odbiti obavljanje poslova ukoliko mu prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje, zbog toga što su mjere zaštite od ionizirajućeg zračenja nedostatne ili nisu provedene, sve dok se te mjere ne osiguraju.

U cilju provjere stanja zaštite od ionizirajućeg zračenja provode se ispitivanja ionizirajućeg zračenja u prostoriji u kojoj je smješten rendgenski uređaj za ispitivanje građe tvari. Sadržaj i učestalost tih ispitivanja propisan je Pravilnikom o mjerenu osobnog ozračenja, ispitivanju izvora ionizirajućeg zračenja i uvjeta rada te o izvješćima i očeviđnicima (NN br. 41/12 i 89/13) te Pravilnikom o uvjetima i mjerama zaštite od ionizirajućeg zračenja za obavljanje djelatnosti s električnim uređajima koji proizvode ionizirajuće zračenje (NN br. 41/13).

IX. OČEVIDNICI- SADRŽAJ, NAČIN VOĐENJA I ROKOVI ČUVANJA TE NAČIN I ROKOVI IZVJEŠĆIVANJA NADLEŽNIH TIJELA

Članak 9.

U Hrvatskom Geološkom Institutu se vode slijedeći očeviđnici s naznačenim sadržajem, načinom vođenja i rokovima čuvanja te načinom i rokovima izyješćivanja nadležnih tijela:

1. evidencija radnika koji rukuju rendgenskim uređajima, ali se ne smatraju izloženim radnicima

Evidencija za svakog radnika koji rukuje rendgenskim uređajima, ali se ne smatra izloženim radnikom sadrži sljedeće podatke:

- a. Ime i prezime,
- b. Osobni identifikacijski broj,
- c. Spol,
- d. Nadnevak početka rada kod trenutnog poslodavca,
- e. Nadnevak prestanka rada kod poslodavca,
- f. Zanimanje,
- g. Vrsta posla izloženog radnika,
- h. Podaci o posebnom stručnom obrazovanju o primjeni mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja i za rukovanje izvorima ionizirajućeg zračenja,

Navedene podatke Hrvatski Geološki Institut čuva do godine kad se očekuje navršavanje 75. godine starosti izloženog radnika, ali nikako ne kraće od 30 godine od dana prestanka rada radnika s rendgenskim uređajem.

2. evidencija o rendgenskim uređajima

Hrvatski Geološki Institut vodi evidenciju o rendgenskom uređaju koja sadrži najmanje slijedeće podatke:

A. PODACI O UREĐAJU

1. Proizvođač,
2. Model,
3. Serijski ili tvornički broj,
4. Maksimalni napon,
5. Maksimalna struja,
6. Broj cijevi
7. Godina proizvodnje,
8. Godina postavljanja,
9. Je li uređaj digitalni ili analogni,
10. Dostupnost AEC,
11. Mobilnost uređaja,
12. Namjena rendgenskog uređaja,
13. Oznaka i nadnevak izvješća o ispitivanju uređaja,
14. Klasa, urudžbeni broj i nadnevak izdavanja dozvole za uporabu.

B. PODACI O KUĆIŠTU I RENDGENSKOJ CIJEVI

I. Kućište rendgenske cijevi:

1. Proizvođač,
2. Model,
3. Serijski broj kućišta,
4. Filtracija,
5. Certifikat.

- II. Rendgenska cijev:
6. Proizvođač,
7. Model,
8. Serijski broj,
9. Veličina malog i velikog žarišta,
10. Certifikat.

C. PODACI O SMJEŠTAJU

Hrvatski Geološki Institut podatke iz navedenih evidencija iz ovog članka čuva najmanje 10 godina od dana prestanka korištenja pojedinog rendgenskog uređaja.

Hrvatski Geološki Institut čuva trajno:

- dozvole za uporabu izvora ionizirajućeg zračenja tj. rješenje kojim Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost nositelju odobrenja dopušta uporabu određenog izvora ionizirajućeg zračenja,
- izvješća o ispitivanju rendgenskog uređaja i druge nalaze u svezi s rendgenskim uređajem
- odobrenje za obavljanje djelatnosti s izvorima ionizirajućeg zračenja.

Hrvatski Geološki Institut će na zahtjev dostaviti Državnom zavodu za radiološku i nuklearnu sigurnost navedene podatke i za druga vremenska razdoblja, u roku koji im Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost naznači u zahtjevu.

X. POSTUPAK U SLUČAJU IZVANREDNOG DOGAĐAJA U SMISLU PRAVILNIKA KOJIM SU UTVĐENI UVJETI, NAČINI I MJERE ZAŠTITE OSOBA IZLOŽENIH MEIDCINSKOM OZRAČENJU

Članak 10.

Nije primjenjivo. Nema medicinskog ozračenja.

XI. POSTUPAK ZBRINJAVANJA RADIOAKTIVNIH OTPADA KOJI NASTAJU UPORABOM RADIOAKTIVNIH IZVORA

Članak 11.

Nije primjenjivo: Nema radioaktivnih izvora te se ne stvara radioaktivni otpad.

XII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 12.

Tumačenja za primjenu članaka ovog Pravilnika daje osoba odgovorna za zaštitu od ionizirajućeg zračenja. U slučaju nejasnoća zatražit će se i pisano tumačenje Državnog zavoda za radiološku i nuklearnu sigurnost.

Nakon što Hrvatski Geološki Institut prestane koristiti rendgenski uređaj, rashoduje ga, premjesti, otpiše ili dođe do otuđenja uređaja obvezan je u roku od 15 dana o tome u pisanom obliku obavijestiti Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost s naznakom naziva i adrese pravne ili fizičke osobe, tijela državne uprave ili tijela lokalne i područne (regionalne) samouprave kod koje se uređaj nalazi, odnosno naziva i adrese novog smještaja.

Svaki radnik koji radi s rendgenskim uređajem obvezan je potpisati izjavu da je primio ovaj Pravilnik i da je upoznat s pravilima i obvezama, kao i organizacijom i provedbom mjera zaštite od ionizirajućih zračenja, te da će se pridržavati utvrđenih propisa.

Navedena pisana izjava je u prilogu ovog Pravilnika.

U svim pitanjima, koja nisu obuhvaćena ovim Pravilnikom primjenjuju se važeći Zakoni i provedbeni propisi.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik Hrvatskog geološkog instituta o unutarnjem ustroju i provedbi mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja s programom mjera osiguranja i održavanja kakvoće tijekom obavljanja djelatnosti s rendgen uređajima te planom mjera za slučaj izvanrednog događaja donesenim 28. listopada 2010. godine, urbroj:4235/10.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

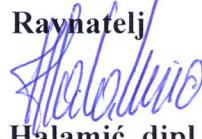
Predsjednik Upravnog vijeća

Dr.sc. Dragan Krasić, dipl.ing.rud.

Utvrđuje se da je ovaj Pravilnik donesen: 17.02.2017. te je stupio na snagu: 17.02.2017.

HRVATSKI GELOŠKI INSTITUT
I ZAGREB - Sečovlje

Dr.sc. Josip Halamić, dipl.ing.geol.

Ravnatelj

HRVATSKI GEOLOŠKI INSTITUT

Sachsova 2
10000 Zagreb
HRVATSKA

IZJAVA

Kojom ja _____ (ime i prezime) potvrđujem
da sam upoznat/a s rizicima vezanim uz uporabu rendgenskih uređaja za ispitivanje građe tvari
opisanim u analizi rizika Hrvatskog Geološkog Instituta

U Zagrebu, _____

potpis

HRVATSKI GEOLOŠKI INSTITUT

Sachsova 2
10000 Zagreb
HRVATSKA

IZJAVA

Kojom ja _____ (ime i prezime) potvrđujem
da sam upoznat/a s uputama za rad s rendgenskim uređajima za ispitivanje građe tvari te
uputama za prvu pomoć od udara električne struje.

U Zagrebu, _____

potpis

HRVATSKI GEOLOŠKI INSTITUT

Sachsova 2
10000 Zagreb
HRVATSKA

IZJAVA

Kojom ja _____ (ime i prezime) potvrđujem
da sam upoznat/a sa sadržajem Akta o ustroju i provedbi mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja
Hrvatskog Geološkog Instituta

U Zagrebu, _____

potpis